

KRAĆ

Program edukacji ekologicznej opartej
na społecznościach lokalnych

Początki programu „Kraąg”

Rok 1994 – przedstawiciele amerykańskiej pozarządowej organizacji Institute for Sustainable Communities z Montpelier w stanie Vermont USA wybierają Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku do prowadzenia przykładowego projektu prowadzenia edukacji ekologicznej opartej na społeczności lokalnej. Projekt przewidziany na 18 miesięcy, uwzględniający uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe i ekonomiczne istniejące w danej społeczności.

Dlaczego nazwa „Krag”?

Nazwa programu zapożyczona od krajów, gdzie ISC prowadziło taki program już wcześniej: Węgry, Bułgaria, Rosja, Łotwa, Litwa.

ISC – co to za organizacja?

Institute for Sustainable Communities (ISC) – Instytut na Rzecz Społeczności Zrównoważonych (Montpellier, Vermont, USA) – organizacja pozarządowa, utworzona w roku 1990 w celu promowania ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju na poziomie społeczności lokalnych, głównie w Europie wschodniej i centralnej oraz Eurazji. ISC realizuje swoje założenia poprzez organizację warsztatów, pomoc techniczną i prezentację projektów.

Źródła finansowania programu „Krag”

Strona amerykańska: Environmental Protection Agency (EPA)

Strona polska: WFOŚ i GW; potem również NFOŚ i GW.

Główne cele projektu

1. Pomoc społeczności lokalnej i szkołom w identyfikacji głównych, lokalnych problemów związanych z zagrożeniem środowiska.
2. Opracowanie metod i materiałów do prowadzenia edukacji ekologicznej sprzyjających sprawnym działaniom w kierunku rozwiązywania tych problemów.
3. Integracja środowiska lokalnego na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Pierwsze warsztaty

5 – 7 październik 1994

23 – 25 luty 1995

2 – 4 kwiecień 1995

Murzynowo, siedziba stacji badawczej Wydziału Geografii Uniwersytetu Warszawskiego.

Pierwsi trenerzy – Amerykanie.

Uczestnicy – ok. 60 osób.

- Nauczyciele z Płocka, Kutna, Gostynina, Żychlina.
- Przedstawiciele instytucji oświatowych – ODN, Kuratorium Oświaty.
- Przedstawiciele organizacji pozarządowych: LOP, harcerze, RCEE, KCEE.
- Przedstawiciele Urzędów – Miejskiego i Wojewódzkiego, parków krajobrazowych, przemysłu lokalnego.
- Przedstawiciele innych województw po 1 uczestniku: Gdańsk, Olsztyn, Zamość, Radom, Ełk, Włocławek, Ciechanów.

Główne cele warsztatów

1. Wzajemne poznanie się uczestników i przedstawienie im zagadnień związanych z edukacją ekologiczną.
2. Zademonstrowanie różnych technik i aktywnych metod nauczania oraz przedstawienie uczestnikom różnych modeli edukacji ekologicznej.
3. Umożliwienie uczestnikom zastosowania w praktyce podstawowych zasad i procesów edukacji ekologicznej.
4. Udostępnienie uczestnikom scenariuszy międzyprzedmiotowych zajęć, bezpośrednio angażujących ucznia, które mogą być przeprowadzane zarówno w szkołach jak i poza nimi.
5. Zachęcenie uczestników do wprowadzania treści i metod e.e. na zajęciach, przekonanie uczestników o skuteczniejszym działaniu interdyscyplinarnego modelu nauczania e.e. w szkołach opartym na współpracy nauczycieli.
6. Zachęcenie uczestników do wzajemnego wspierania się w realizacji projektu (integracja, działanie w zespole, „razem możemy więcej”).

Sukces „Kręgu”

Duży sukces programu pilotażowego – dodatkowe fundusze na powielenie programu w kolejnych województwach: suwalskie, sieradzkie, skierniewickie, chełmskie.

Druga edycja warsztatów – liderzy, uczestnicy I edycji „Kręgu” przekazali zdobyte doświadczenie następnej grupie nauczycieli, a oni przenieśli idee programu do środowiska lokalnego.

W ciągu lat „Krag” zatacza coraz szersze kręgi na inne województwa: kujawsko - pomorskie, pomorskie, śląskie, zachodniopomorskie, mazowieckie, łódzkie, warmińsko – mazurskie, dolnośląskie, lubelskie. Lokalni koordynatorzy ciągle pracują nad rozwojem programu, wzbogacaniem go o nowe treści.

Adaptacja i rozwinięcie przewodnika „Kręgu” – ISC otrzymało środki od General Electric.

Rezultaty „Kręgu”

1. Nowe programy edukacji ekologicznej dla szkół i przedszkoli, scenariusze lekcji z zastosowaniem ścieżek międzyprzedmiotowych.
2. Tworzenie aktywnych grup, zawiązywanie koalicji aktywnie działających na rzecz środowiska lokalnego i rozwoju zrównoważonego.
3. Nawiązanie współpracy pomiędzy lokalnymi partnerami: samorządem, organizacjami pozarządowymi, ośrodkami kultury, kościołem, rodzicami i szkołą itp. – dialog, wymiana doświadczeń, pozytywny wpływ na rozwiązywanie problemów związanych z ochroną środowiska.

4. Działania w zakresie e.e. obejmujące całą lokalną społeczność.

Konkursy

Fotograficzne, malarskie, na plakat, makiety, instalacje, poetyckie, recytatorskie, literackie (esej, reportaż), wiedzy, na kompozycje muzyczną

- Co można zrobić z odpadów
- Klasowe drzewo
- Ściana dotykowa
- Osiedle moich marzeń
- Moje inspiracje naturą
- Prośby drzew,
- Jeden dzień z życia drzewa
- Listy do drzew
- Podróż w XXI wiek
- Mała retencja wodna
- Na strażników przyrodniczych
- komponowanie muzyki – muza las
- na rozpoznawanie głosów ptaków (po wcześniejszych warsztatach lub pracy z kasetą)

Wystawy

Malarskie – pejzaże leśne

Plakatowe – znaczki odpadowe, znaki leśne na ścieżkach

Instalacje – odpady, las

Fotograficzne – ciekawe drzewa, przyroda naszego regionu, osobliwe miejsca w lesie

Makiet – las, grzyby,

Literackie – proza,

Gazetki ścienne

Wystawa starych zdjęć

Wystawa komiksów,

Albumów

Pokazy

- stroje ekologiczne

- torby ekologiczne

Aukcje – pozyskiwanie środków na ratowanie kasztanowców, dokarmianie zwierząt w schroniskach

Wydawnictwa

Zielniki

Tomiki poezji

Tomiki myśli papieskich o przyrodzie

Gazetki – Eko-Gminek, Ekspres,

Szkoloman

Opracowania naukowe – o parkach narodowych, zwierzętach, rezerwach przyrody

Edycja tomików wierszy, opowiadań, esejów, listy do przyrody, fraszki

Albumów – Las w obiektywie, Rośliny

Lasu, Pomniki przyrody naszej okolicy,

Energetyka w naszej okolicy

Słowniki wyrazów ekologicznych

Pamiętniki o drzewach

Gawędy o drzewach

Poradniki; przepisy zielarskie

Artykuły do prasy

Przewodniki po ścieżkach, turystyczne, poznawcze

Plakaty

Foldery

Atlasy grzybów

Filmy przyrodnicze

Wywiady

Kolorowanki

Gry dydaktyczne

Pomoce dydaktyczne

Karty pracy, karty badań

Krzyżówki i rebusy

Zbiory zadań

Kroniki

Imprezy

Rajdy

Dyskoteki

Pokazy mody

Teatralne:

- Świat potrzebuje ciebie

- Zielona droga

- Teleludki

- Kłopoty leśnej wróżki

- Moja historia

- Sędziego mowa

Festiwale naukowe

Festiwale piosenki

Tydzień z ekologią

Tydzień z przyrodą

Edukacja międzyszkolna

Biwaki

Plenery – malarskie, fotograficzne

Pikniki i Kuligi

Ekoskecze

Formy warsztatowe

Warsztaty w izbach przyrodniczo-leśnych
Zajęcia warsztatowe w terenie: las, torfowisko, łąka
Warsztaty dziennikarskie
Warsztaty literackie
Lokalizacja dzikich wysypisk – zdiagnozowanie sprawcy
Warsztaty w parkach narodowych, krajobrazowych,
Warsztaty internetowe – las w liczbach
Rozpoznawanie gatunków: zwierząt, roślin, owadów
Szkółka leśna
Monitorowanie środowiska
Grzybobranie
Przyroda w różnych porach roku – wybranie miejsca do kilkakrotnej obserwacji
Warstwy lasu
Nadleśnictwa na Podlasiu
Formy ochrony przyrody – tworzenie prezentacji

Akcje i apele

Sprzątanie świata
Sprzątanie lasu
Zbiorki: surowców wtórnych - szkła, papieru, plastików
Zbiórka żołądzi, kasztanów,
Zbiórka makulatury
Dzień Ziemi
Dzień lasu
Dokarmianie ptaków
Ochrona mrowisk
Sadzenie drzew i krzewów
Likwidacja dzikich wysypisk
Lokalizacja dzikich wysypisk
Ogród przyszkolny – pozyskanie roślin
Akcja stroisz
Akcja konwalia
Zbiórka pieniędzy dla schronisk zwierzęcych
Kiermasz używanych książek,
Kiermasz książek do czytania
Kiermasz używanych przedmiotów
Kiermasz używanej odzieży
Pomoc przy usuwaniu katastrofy ekologicznej

Oraz inne

Konkursy na prezentacje multimedialne

Konkurs na grę komputerową

Konkurs na pomoc dydaktyczną

Na ciekawy scenariusz o lesie

Na zabawę leśną

Na najaktywniejszą klasę ekologiczną

Na ekologiczną klaso-pracownię

Na ekologiczną szkołę

Zagospodarowanie przed szkołą

GALERIA

